

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Liv på landet

Tag del i udviklingen i landdistrikterne

Tag del i debatten om de danske landdistrikter

Der er højt til loftet på landet. Himlen er simpelthen større. Det er den fornemmelse man får, når man slipper ud fra storbyens trange gader med mursten og beton, der tager det meste af udsynet.

På landet er der udsigt over de åbne vidder. Men der er også udsigt til nye udfordringer. For landdistrikterne har brug for at finde en god rolle at spille i en ny international arbejdsdeling, som følge af globaliseringen. Desværre har der i en årrække også været udsigt til stilstand i erhverv og økonomi. Og medfølgende affolkning. Det er en udvikling, regeringen arbejder på at få vendt.

Kodeordene er vækst og udvikling, natur og miljø. Og hvad er vel mere naturligt end at kombinere vækst og innovation med miljøhensyn for eksempel når det handler om gyllehåndtering. Vi skal nemlig både reducere lugtgener og miljøbelastning, skabe nye arbejdspladser og styrke vores konkurrenceevne gennem innovation.

Vi er i gang med at formulere ideerne og perspektiverne i landdistriktsprogrammet for 2007 - 2013, og her skal de lokale kræfter selv spille med. Vi har brug for foreninger, borgergrupper og græsrodsorganisationer, men også for erhvervslivet, for lokale og regionale myndigheder og institutioner, så vi sammen kan give landdistrikterne et løft.

Vi har gode resultater fra det landdistriktsprogram, der løber til udgangen af 2006. Engagerede mennesker har - med tilskud fra EU, amterne og staten - genoprettet naturværdier, renoveret bygninger til såvel landbrug som kulturformål, etableret fodstier, produktudviklet og skabt hjemmearbejdspladser.

Nu skal vi endnu videre. Vi skal ikke alene have mere af det samme, vi skal også have mere fornyelse, som bygger på lokale ideer.

Denne pjece er en opfordring til at bidrage til debatten om fremtidens udvikling i de danske landdistrikter. At komme med ideer og visioner og være med til at formulere politikken for et bæredygtigt liv på landet.

Landbrug og fødevareproduktion vil fortsat være en meget vigtig del af livet på landet. Men landdistriktspolitikken handler om mere end landbrug.

Det er mit ønske, at udviklingen i de danske landdistrikter vil føre til innovation, bæredygtighed, mangfoldighed og højt til loftet. Men det allervigtigste er, at I, der lever og bor på landet, selv bakker op om initiativerne og kan se mening i dem.

Jeg ser frem til at møde rigtig mange af jer rundt om i landet på de møder, der bliver planlagt i løbet af året.

Hans Chr. Schmidt
Fødevareminister

EU's landdistriktspolitik

Det er ikke alene i Danmark, der er behov for udvikling af landdistrikterne. Det gælder alle EU-lande, de gamle såvel som de nye. Og rammerne for det danske landdistriktsprogram vedtages i det europæiske fællesskab.

EU's eksisterende landdistriktsforordning gælder for perioden 1999 – 2006, og i den periode er der afsat godt 5 milliarder kroner til initiativer i danske landdistrikter, hvor halvdelen kommer fra EU.

EU har øget fokus på landdistrikterne, og i forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik bliver flere af EU-midlerne til landbrugsstøtte overført til landdistrikterne. Det mærker vi allerede i 2006.

Forhandlingerne om EU's landdistriktsforordning for 2007- 2013 er i fuld gang, og selvom den endelige vedtagelse først forventes i juni 2005, ligger linjerne i store træk fast.

Overordnet skal landdistriktsprogrammet bidrage til en bæredygtig udvikling i landdistrikterne, og det bliver – efter Danmarks ønske – muligt at anvende landdistriktsstøtte til innovation.

Tilskuddene skal bidrage til opfyldelse af følgende mål:

- Styrke landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne
- Forbedre miljø og natur
- Forbedre livskvaliteten og tilskynde til omstilling af den økonomiske aktivitet

På alle områder skal udviklingen ske i samspil med befolkningen i landdistrikterne.

Dansk landdistriktsprogram 2007-13

I Danmark er det Fødevareministeriet, der er ansvarlig for det danske landdistriktsprogram, og regeringen har nedsat et ministerudvalg med fødevareministeren som formand.

Forberedelserne af programmet foregår i tre faser:

- 2005: Idé-udvikling og debat med inddragelse af lokale myndigheder, interesseorganisationer, forskningsinstitutioner, foreninger og borgere.
- 2005/2006: udarbejdelse af strategi og program, som skal sendes til godkendelse i EU-Kommissionen foråret 2006.
- 2007: programmet sættes i værk

I idéudviklings-fasen vil der blive afholdt en række møder. Man kan holde sig orienteret om de forskellige arrangementer på hjemmesiden www.landdistriktsprogram.dk, hvor man også kan abonnere på nyt om landdistriktsprogrammet.

Det er endnu uvist, hvordan landdistriktsstøtten skal fordeles mellem EU-landene, så vi kender ikke størrelsen på bevillingerne til de danske landdistrikter. Den danske regering har imidlertid besluttet at sikre national medfinansiering sådan, at Danmark kan få fuld udbytte af EU-midlerne til landdistriktsstøtte.

Regeringen forventer, at de nye storkommuner vil spille en vigtig rolle i gennemførelsen af landdistriktsprogrammet.

Fakta om landdistrikterne

- Landdistrikter defineres som områder, der ikke har byer med 200 indbyggere eller derover.
- 15 % af befolkningen, svarende til 800.000 mennesker, bor i de danske landdistrikter.
- Den gennemsnitlige befolkningstilvækst i hele landet er på 0,39%, men i landdistrikterne er den kun 0,09%.

Nye initiativer allerede i 2006

I 2006 har Danmark mulighed for ekstra 160 millioner fra EU. Forudsætningen er en tilsvarende national medfinansiering. Statskassen bidrager med 120 millioner, og det er tanken at skaffe de resterende 40 millioner gennem kommunale midler og fondsmidler. Det betyder, at der i alt kan anvendes 320 millioner ekstra til landdistriktsprogrammet i 2006.

I 2006 planlægger Fødevareministeriet at støtte:

- kompetenceudvikling
- innovation i fødevarer virksomheder
- brug af bedriftsrådgivning
- udviklings- og demonstrationsprojekter i gartnerisektoren
- udviklings- og demonstrationsprojekter i reduktion af lugtgener og ammoniakfordampning, biogasanlæg og gylleseparering
- kvalitetsforbedring af fødevarer
- alternativ brug af tomme landbrugsbygninger
- attraktive kultur- og fritidsaktiviteter
- læ-plantning og fodstier i det åbne land

Desuden vil Miljøministeriet fordele støtte til statslig skovrejsning, forbedring af velfærds- natur- og miljøværdier i de offentlige skove samt særlige initiativer vedrørende vand og natur.

Via Indenrigs- og Sundhedsministeriet gives tilskud til nogle forsøgsprojekter og på Økonomi- og Erhvervsministeriets område ydes støtte til turisme-projekter.

De nye initiativer i 2006 skal ses i sammenhæng med de betydelige aktiviteter, som allerede er sat i gang.

Formålet er at støtte:

Vækst i landdistrikterne: Programmet støtter projekter, der skaber udvikling og beskæftigelse i og udenfor landbruget, fødevarer virksomheder kan få hjælp til at investere i at videreudvikle produktionen. Desuden er der støtte til efteruddannelse af landmænd, til at hjælpe yngre jordbrugere i gang og til at bevare landbruget på de små øer uden broforbindelse.

Natur og miljø: Landdistriktsprogrammet giver tilskud til miljøvenligt jordbrug, økologisk jordbrug og jordfordeling. Desuden er der tilskud til naturplaner, græsnings-selskaber, grønne regnskaber, skovrejsning og læhegn.

En komplet oversigt over projekter under landdistriktsprogrammet kan findes på www.landdistriktsprogram.dk. Her kan man i løbet af efteråret finde flere oplysninger om projekter og ansøgningsfrister for 2006.

Mere blåskimmelost og flere jobs

Mammen Mejeri A/S i Bjerringbro kan snart udvide produktionen af blåskimmelost og ansætte op til 10 nye medarbejdere. Mejeriet har nemlig via Strukturprojektordningen under det danske landdistriktsprogram fået tilskud til at udvide produktionen af blåskimmelost. Projektet indeholder en samlet investering på godt 8,2 mio. kr.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Holbergsgade 2
1057 København K

Tlf: 33 92 33 01
Fax: 33 12 37 61

fvm@fvm.dk
www.fvm.dk

Direktoratet for FødevarerErhverv

Kampmannsgade 3
1780 København V

Tlf: 33 95 80 00
Fax: 33 95 80 80

dffe@dffe.dk
www.dffe.dk

Udgiver

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

1. oplag, april 2005

Oplag 6.000 ex.

ISBN 87-88363-55-4

Design

Macvaerk Design Studio

Tryk TrykBureauet

Fotos Scanpix